

PREMSA
CORDINA

Foganya

REVISTA D'INFORMACIÓ I CULTURA DEL GRUP FOGANYA

PORRERES, ANY IV - Núms. 22 i 23 - AGOST 1993 - D. L. PM 1417 1989

450 EXEMPLARS - 250 PTS. - IMP. 9-8-93 - SOR. 14-8-93

Nostra portada.

Vet aquí unes imatges refrescants per aquest estiu que corresponen a la font de "Sa Costera". Són imatges de l'any passat que tal vegada avui en dia ja no es poden contemplar ja que el seu destí era la canalització.

REVISTA D'INFORMACIÓ I CULTURA del Grup Foganya, bimensual.

Informació i correspondència C/. Molins nº 2; 07260-PORRERES.

DIRECCIÓ GENERAL Junta Directiva del Grup Foganya.

CONSELL DE REDACCIÓ Francesca Servera Toledo, Antoni Matas Blanch Iolanda Barceló Márquez, Àngel Oneto Veny.

COL·LABORADORS Antoni Rosselló Verger, Bartomeu Servera Sitjar, Rafel Picornell Serra, Rafel Picornell i Manresa, Vicens Juan Moll, Antònia Rosselló Tomàs, Tòfol Font Cerdà.

DIBUIXANT Miquel Morlà Vicens.

FOTOGRAFIA Sebastià Vidal, Antòni Matas, Miquel Mora.

S U M A R I

Sumari i explicació portada.....	2
Editorial.....	3
La tornada d'un porrerenc.....	4
Entrevista a Pere Mulet.....	5, 6 i 7
Porreres, poble d'arbres.....	8, 9 i 10
Records en delit.....	11 i 12
Crònica d'un passat veritable (2ª part).....	13 i 14
L'actualitat a la Filharmònica.....	16
Què llegir aquest estiu?.....	17
Mancomunitat Pla de Mallorca.....	18
Margalida Servera Garau, cantant.....	20, 21 i 22
Altres exemples de mortalitat.....	23 i 24
Comparació demogràfica.....	25
Circulem millor.....	26
Futbolet.....	27
Deixau-nos dir.....	28
Passatemps.....	30
Còmic.....	31

Editorial

Aquest número doble de "Foganya", és en certa manera un poc especial per tots els qui hem participat en la seva confecció i, suposam que també ho serà pels que habitualment sou lectors de "Foganya", aixís com creim que ho seran els números vinents.

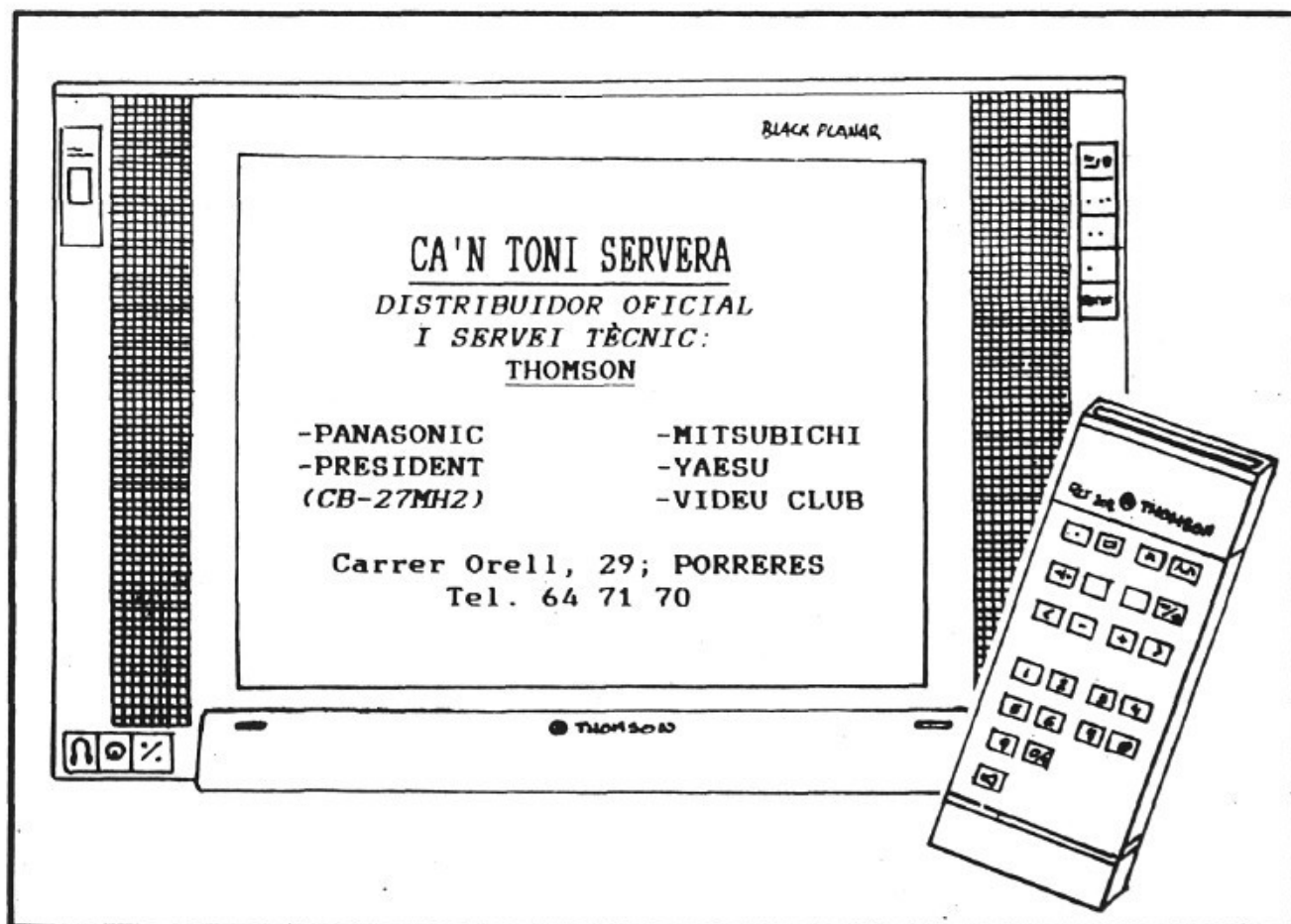
La raó, (si ho pensau un poc, abans d'acabar de llegir aquesta frase la sabreu), és la primera revista que físicament no ha dirigit en Jaume "Güia", hi dic físicament perquè moralment i espiritualment, en Jaume ens ha dirigit!

La tasca no ha estat molt complicada, però tampoc fàcil i esperam que "Foganya" sigui del vostre agrat, recordant-vos que esteim oberts a suggerències i crítiques.

Ara arriben les festes de Sant Roc i com a Festes Patronals del poble de Porreres, sabem que la gent espera que facem un homenatge sonat en memòria de Jaume "Güia". No serà així, el Grup Foganya no farà res per Sant Roc. En primer lloc perquè per dedicar-li un homenatge digne del que ell representa, s'ha de preparar amb temps; en aquests moments treballam per dur-ho a terme. En segon lloc s'ha de comprendre que la ferida és molt recent i ningú es trobava amb ànims de preparar res per Sant Roc; perquè no són moments per fer festa (per noltros).

Molts d'anys, poble porrerenc!

La Redacció.

La tornada d'un porrerenc.

Coincidint amb les festes de Sant Joan, el poble de Porreres va rebre amb els braços oberts a un porrerenc que havia emigrat a Buenos Aires quan només tenia sis anys: parlam d'en Tomeu Barceló. Aquest porrerenc va veure realitzat el seu somni, un somni que va durar quinze dies: tornar al seu poble natal i tornar a sentir el que significa ser porrerenc i mallorquí. L'enyorança d'en Tomeu es convertí en alegria i sorpresa quan es va trobar amb una benvinguda excepcional. Totes les entitats del poble -el poble sencer- el varen rebre com una mare reb el seu fill perdut. I només un home com en Tomeu -simpàtic, obert i amic de la bulla-, hauria pogut "resistir" i disfrutar com cal tots els actes, sopars i actuacions que es feren en el seu honor.

Però el somni es va acabar. A l'acte d'acomiadament, que va tenir lloc a l'Ajuntament, en Tomeu va donar les gràcies a tots els que havien fet possible la seva tornada a Porreres (no els citaré per por de deixar-ne qualcun). En Tomeu se'n va tornar a Buenos Aires, a la seva feina de

"paeller" i animador de la "Casa Balear", amb les maletes plenes de regals i records del seu poble, però amb la tristesa i l'enyorança dibuixades a la seva cara.

El seu somni ara és tornar a Porreres i quedar aquí, amb els seus familiars i amics. Més que un "Adéu, Porreres!", va dir "Fins aviat!"

Iolanda Barceló.

Foto VIDAL *Porreres*

FOTOGRAFIES D'ESTUDI
REPORTATGES DE NOCES, BATETJOS, COMUNIONS
AMPLIACIONS I REPRODUCCIONS

ENTREVISTA A PERE MULET

Acabat el sequer de l'albercoc anam a veure com ha anat l'anyada i com es presenta de cara a les ametlles i les garroves, per informar-nos, res millor que anar a un home com l'amo en Pere de "Son Moo" que des de fa molts d'anys es dedica a aquestes tasques.

PREGUNTA.- L'anyada d'enguany, com ha estat?

RESPOSTA.- L'albercoc ha estat bó, però un poc petit.

P.- Quina quantitat s'ha elaborat d'albercoc?

R.- S'han defensat unes cinc-centes tones.

P.- D'aquestes tones, se n'ha fet sequer de totes?

R.- No, se n'ha fet sequer d'unes duescentes i la resta s'han retirat.

P.- Què vol dir que s'han retirat?

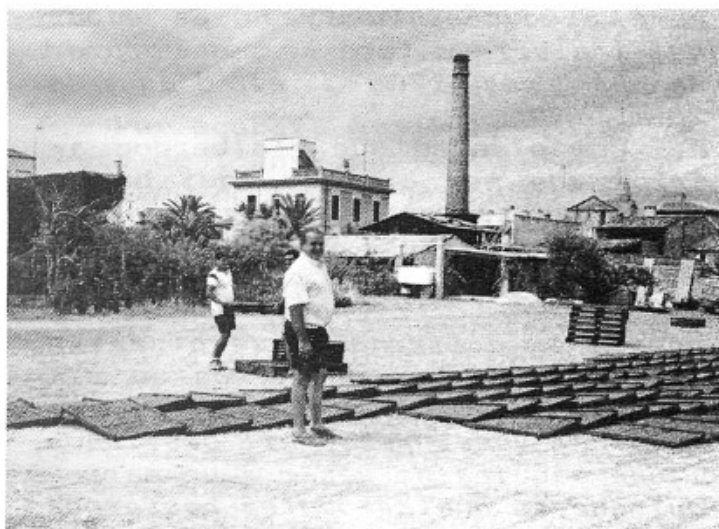
R.- Home, la gent diu que les hem tirades, però res més enfora de la veritat. El cert és que són retirades de la plaça. És a dir, jo, per exemple, només hi he pogut dur trenta tones, les altres les he retirades per no saturar i embafar la plaça, d'aquesta manera hem mantengut el preu de 40rs.

P.- Si vostè havia defensat unes cinocentes tones i n'ha fet sequer d'unes duescentes i n'ha venudes unes trenta, de les duescentes-setanta restants, què se n'ha fet?

R.- Aquestes, com vos he dit abans són les retirades de la plaça; aquest albercoc que se retira el subvenciona la Comunitat Econòmica Europea, perquè no som jo totsol, és a dir, pertany a la S.A.T. PRO-DUCTES D'ALBERCOC, de la qual en som el fundador i actual President. Aquesta societat està composta per uns doscents socis, la majoria d'ells porrerencs i d'altres de Montuiri i Felanitx.

P.- Què vol dir que el mercat Comú li paga els albercocs que retiren?

R.- Sí, i no només els albercocs que retirem, també ens subvencio-

nen en part els productes per esquitxar els arbres, vinya, etc.

P.- Tot i així com estan les coses, treureu pel que heu pagat de jornals de feina?

R.- Sí, però s'han de fer comptes molt aproximats de la relació entre jornals i venda de sec, que no sempre és el mateix any que s'elabora. M'explicaré, per exemple, enguany només he tengut una vintena d'homes i una trentena de dones, mentre que l'any passat en tenia un centenar entre tots. Cal dir que l'any passat em vaig escallivar ja que la gent de cada any torna més senyora; fa vint-i-cinc anys començàvem dia vint de Juny i acabàvem dia vint de Juliol aproximadament, dia a dia, i no havia d'anar a cercar a nigu; l'any passat un dissabte només en vengueren vint-i-set i el diumenge quinze. Llavors el dilluns vaig tenir tots els albercocs podrits, i que has de fer, paciència!

P.- Tenint en compte que vostè està integrat directament al mercat Comú, perquè existeix tanta competència a Europa amb l'albercoc d'Àfrica?

R.- El Govern Europeu, de la mateixa manera que dóna doblers per la retirada de productes que saturen el mercat, també agafen els més barats i desprecien els més cars, encara que pertanyin o siguin productes nostres. És sabut que l'albercoc turc se pot comprar damunt unes 170P i el d'aquí a 200P.

P.- Com s'enten que l'albercoc africà que per arribar aquí ha de pagar uns transports sigui més barat que el d'aquí, si l'elaboració és la mateixa?

R.- És bo d'entendre tenint en compte la diferència que hi ha en les monedes. Per donar-vos un altre exemple vos diré que jo enguany he venut setze mil canyissos i una màquina de xepar a un marroquí que té quatre-centes hectàrees d'albercoquers a "goteo", sense cap herba, ja que té moltes dones que les cullen a mà i cobren unes 25P cada hora. Un altre exemple és que els "trailers" que se n'han duit els canyissos i la màquina pujàren carregats de patates a 3P el kilo i de mongetes tendres a 12P el kilo de cap al Mercat Europeu.

El sistema per competir amb aquesta diferència de preus i no perdre "sa llet pasturant" és integrar-se amb una societat dins el Mercat Europeu, ja que et subventionen els productes retirats.

P.- De quan vostè va començar amb el negoci de l'albercoc fins ara, heu experimentat molts de canvis o variacions?

R.- No, quant a la quantitat d'albercoquers, consider que n'hi ha tants o més que llavors. La diferència és que abans els albercoquers pertanyien als quinze o setze senyors i ara tothom té albercoquers; els arbres d'abans eren més grossos, ja que l'escarbat d'albercoquer no els atacava tant com els d'ara degut a la sequedat d'aquests darrers anys; per evitar que l'escarbat atacàs a la rel de l'arbre, la gent es decidí per empeltar ametllers de prunera, i que llavors serien reempaltats d'albercoquer, conseguint d'aques-

ta manera que els albercoquers durin més, però amb l'inconvenient de què no produeixen tanta fruita.

La variació que vaig introduir, per dir-ho de qualque manera, va ser la d'ensofrar davall plàstic. Record que l'any 71 ò 72, de dia 1 a dia 7 de Juliol, va ploure cada dia de dins el poble fins a la Creu. A les hores jo feia el sequer al pou d'Amunt i diàriament l'aigua que queia no mos deixava fer la feina d'estendre, secar, i apilar els canyissos, ja que aquesta tasca la mos feia la torrentada. D'aquí que me decidís a tapar les piles de canyissos amb un plàstic, la qual cosa em feu pensar que ho podria fer servir d'ensofrador. Això va anar molt bé i podia prescindir dels ensofradors. Avui per avui és el sistema més pràctic i el que la majoria de gent que fa sequer empra.

ANTONI LLITERES MORA

REPARACIÓ I VENDA

D'ELECTRODOMÈSTICS

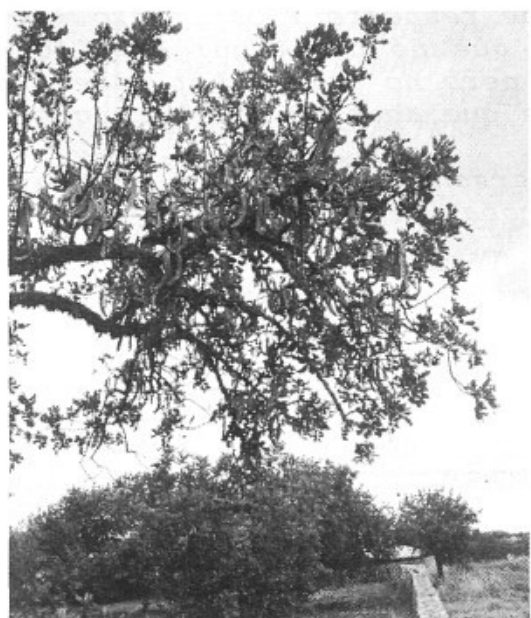
PLAÇA SANTA CATALINA TOMÀS, 10

telf. 64.76.39

07260 - PORRERES

P.- ¿Quina diferència hi ha entre els aubercocs de galta i "Canino", que són els que s'empren pel sequer?

R.- Per fer sequer podriem emprar qualsevol tipus d'aubercoc. Empram aquests dos perquè són la majoria d'aubercoquers que hi ha aquí; el "Canino" és més primerenc, normalment es fa més gros i l'arbre als dos anys ja té una bona collida de fruita, mentres que el de Galta, que és l'aubercoc propiament mallorquí i de sempre se n'han cultivat més que dels altres, és el millor per secar, és més fi i té menys tàstara.

P.- Sortint ja del tema del sequer com se presenta la temporada d'ametlles i garroves?

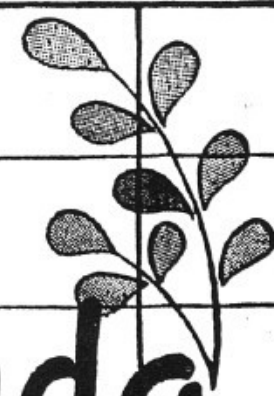

R.- De garroves n'hi ha moltes i de bones, d'ametlles la collida no serà tan bona. Els preus, pens que podran esser una mica més alts que l'any passat.

P.- Per acabar; A què se dedica la resta de l'any?

R.- Tenc un tall d'un parell d'homes i, a part de les feines que surten, esmotxam, podam, esbrostam

Ens cal agrair la col·laboració i bona predisposició d'en Pere Mulet, "L'Amo en Pedro de Son Moo", per fer possible aquesta entrevista i demanam disculpes de possibles errors que hagem pogut cometre a l'hora de redactar aquesta entrevista per donar a coneixer als lectors de Foganya un poc més de la vida del poble de Porreres.

Àngel i Toni

					
<h1 style="text-align: center;">Gent Menuda</h1>					
<h2 style="text-align: center;">PORRERES</h2>					
<p style="text-align: center;">Carrer, L'Almoina, 59 · Tel. 64 75 12</p>					
					

PORRERES, POBLE D'ARBRES

Tal com sona, Porreres és un poble d'arbres.

Hi ha en aquest sentit un important patrimoni natural que cal preservar i protegir. És la nostra riquesa forestal.

Porreres, i ara no valen lamentacions de les mali-fetes passades, gaudeix encara d'un important patrimoni natural arbori.

Ens agradaria, i ho estam fent, inventariar, mesurar i classificar els possibles arbres singulars del nostre terme, per tal de fer uns indicadors a on s'anomenés el nom vulgar del arbre, la família botànica, les mides, l'edat, les característiques i la contrada a on es troba l'exemplar.

Creim que és en aquest sentit cap a on s'han d'adreçar les iniciatives per tal de preservar aquests hermosos exemplars. És el nostre deure donar a conèixer aquests arbres que per la seva edat, dimensions o raresa són dignes de respecte i estimació.

No coneixem encara cap propietari que no n'estigui orgullós i cap alt de posseir-ne alguns d'ells, però no sempre pot esvestir a l'aixermat o l'adob del brancatge que aquests arbres requereixen.

Feim una convidada a totes les persones que puguin aportar noms i llocs a on poguem per exemple trobar arbres com:

- El pí gros del Torrent de Son Roig
- L'alzina de Ses Rotes de Son Jordi
- El fasser de S'hort de Ca'n Feliu
- Les mates mosqueres de Son Jordi
- L'alzina de Son Mora, a la cresta dels pins vers
- El garrover de Ca'n Porret del Moreïs
- L'alzina surera d'es Monjos
- La mata mosquera de Son Valls d'es Serralt
- El pí gros de Son Lluís
- El lladoner de Son Valls
- El pí ver D'es Monjos
- La mata mosquera de Son Calderó
- El poll del camí de ciutat, a Son Mas, etc., etc.

La relació podria esser molt llarga.

sa fonda cafe

PORRERES

AVINGUDA BISBE CAMPINS, 6

telf. 64.73.16

A un ple de l'Ajuntament per unanimitat se va aprovar la nostra proposta amb els mateixos termes que avui la vos duim aquí, l'intenció era demanar a la Conselleria d'Agricultura, mitjans i ajudes per a dur endavant un recompte i inventariat dels possibles arbres singulars del nostre terme, que una vegada classificats, proposariem arbre per arbre a la Conselleria per a la seva possible catalogació com exemplar protegit.

La fitxa d'avui és:

EL PÍ DE SON ROIG

FITXA DE L'ARBRE

Nom del arbre: *Pí*

Data de l'inici de l'expedient: 02-01-92

Espècie: *PINUS HALEPENSIS*

Família: *PINÀCIES*

Diàmetre: a 1'30 METRES - 1'07

Alçada: 26 METRES

Copa: 12 METRES

Edat aproximada: MÉS DE 200 ANYS

Situació: TERME PORRERES. FINCA SON ROIG

Indret: ES TORRENT

Vegetació que l'enrevolta (pròpia de garriga/torrent)

ALZINES

MATES

PINS

ESTEPES

POLLS

JONCS

ULLASTRES

LLATRERA

Devallant pel camí de les cases de Son Roig cap al torrent, en arribar en aquest, a mà esquerra trobam enterra una soca de pí mig podrida i de grans dimensions.

Aquest havia d'esser el germà segon del pí de Son Roig. Tirant a mà dreta i per dins la mare del torrent, i abans de passar un poll (Populus Nigra) ja haurem vist per damunt dels altres, el pí en quès-tió.

Tots els que mos enrevolten ho són de Son Roig, però quan deim el pí de Son Roig ens referim sens dubte a aquest exemplar que desde Son Vaquer ja havíem albirat per damunt de sa garriga.

Envoltat d'uns espessos descobrim un arbre amb una soca que dues persones grans i altes no poden abraçar.

La soca és molt dreta fins els 16 mts. després envesteix un branatge sense ordre i la manca d'una

part molt important del brancatge del costat de tramuntana (veure foto) el té descompensat. El brancatge està malament, és molt espès i mal agomolat, vol dir, que caldria descarregar-lo d'un costat i si això, no es fa una ventada el pot tirar per terra.

No té malalties visibles i per això som contraris a fer tractaments innecessaris, vigilar la processonària i prou. Parlàvem amb la propietària i s'en alegrà molt de l'iniciativa.

El visitarem amb un enginyer de SECONA que va obrir una fitxa, i ara estan en tràmit que el cataloguin per a després demanar una ajuda pel seu aixermat.

Com hem dit voldriem netejar el seu voltant i posar-hi un pilonet amb totes les seves característiques.

Volem agrair a N'en Miquel Mora "D'es Mestre", a N'en Joan Sorell Cerdà "Rebassa" i a N'en Tomeu Blanch "Puça" el seu interès i l'aportació de noms d'exemplars.

Recorda que el patrimoni natural també és cosa teva.

Un altre dia parlarem de l'alzina de Ses Rotes a Son Jordi.

Rafel Picornell i Manresa.
Regidor de Cultura.

**EL NOSTRE CAIXER
AUTOMÀTIC
ÉS TAN RÀPID QUE SEMPRE
ESTÀ LLIURE**

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

**JA N'HAURÍEU SORTIT SI AQUESTA
OPERACIÓ L'HAGUESSIU REALITZAT
AMB EL NOSTRE CAIXER AUTOMÀTIC**

Aquestes operacions que normalment realitzau a la finestra, podeu realitzar-les als nostres caixers automàtics amb major agilitat i eficàcia idèntica

Records amb delit!

Crec que em permetreu, per una vegada, que pugui escriure un record amb delit molt especial per jo. Molt especial perquè ell ens ha deixat, perquè jo li dedic, perquè ell era en "Jaume Güia", director i fundador del GRUP FOGA-NYA i, sobretot, ell era mon pare.

No sé on el veia més, si en el Grup o a ca nostra, però la veritat és que em fa molta falta. Ni tan sols he pogut plorar de buida que em sent. Li havia de demanar tantes coses! Per què vos n'heu anat? No sabeu que res és igual d'ençà que no hi sou?

Jo encara vos veig que vos aixecau i vos anau al Grup. Encara vos sent dirigint o preparant una obra. I ara més que mai entenc aquesta manera d'evasió que tenieu aquest caràcter tan especial que vos feia esser una mica caparrut. Però estic convençuda que si no hagués estat així, no hagués pogut esser fer aquests muntatges que fèieu. Primer amb les carrosses i després amb el teatre, sé que ningú va entendre mai com podieu fer això. Jo els puc donar una resposta: Ell mai feia una cosa del seu cap de vent; abans havia anat aquí i allà per informar-se.

Recordau, mon pare, quan a la primeria fèieu la cavalcada dels Reis, que volíeu una carrossa amb un Misteri i vàreu penjar un àngel que quasi tocava els fils d'electricitat. Aquest àngel era jo i era molt jove, però em sentia tan segura que de llavors ençà preferia anar enlaire que enterra.

Jo sé que abans de construir el bastiment, primer de tot em pesàreu per poder preveure quin pes havia d'aguantar, després vàreu anar a l'Ajuntament per saber l'alçada dels fils d'electricitat, a fi que jo no pogués arribar-hi de cap manera. Va ser tot un espectacle! A més miràreu de

posar-ho el més còmode possible, perquè el trajecte així mateix era llarg. Va ser una de les primeres vegades que la gent que hi havia discrepava, perquè deien que no podia ser mai aguantar una persona tan amunt. I vos sempre segur del que fèieu, dèieu: "Que no, que no veis que si ho posam així no pot caure mai!". I els altres vos contestaven: "Però aqueixa nina pot tombar i es pot fer mal amb aquests ferros". I vos, caparrut: "Però no veis que amb aqueix encuixinat la nina anirà còmoda i al mateix temps no pot tombar mai" I després venia la gran geniada. La gent comentava: "Si fos filla meva, no hi aniria". I vos, com sempre, ja quasi cridant, i no perquè estiguéssiu enfadat, sinó perquè ho veíeu tan clar que vos posàveu nerviós i no entenieu perquè l'altra gent no ho veia i dèieu: "Però és filla meva, i si ella està segura hi anirà!!". I jo, la veritat sia dita, n'estava

PERRUQUERIA D'HOMES

TONI

C/. DUZAY, 2 bai. TELF. 16.82.10
PORRERES (MALLORCA)

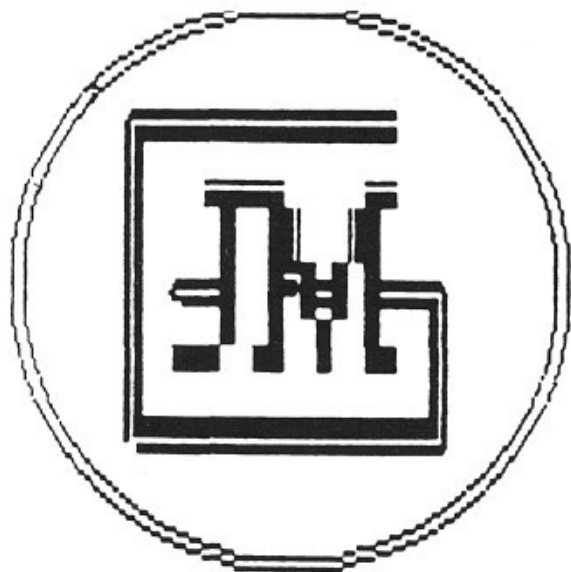
encantada. A més, estic segura que era la persona que anava més segura i més còmoda de tota la cavalcada.

Recordau quan vàreu començar a fer les carrosses per anar a Manacor, amb els foners, na Nuredduna, Ramon Llull, etc.... Vos arribaren a dir "El hombre de las rocas". I ben pensat, que no ho éreu l'home de la nostra roca MALLORCA i principalment, no éreu l'home de PORRERES ? I ara, on sou? Per què m'heu deixat? Jo encara vos necessitava! Només esper que allà on sigueu trobeu més conhort que el que durant el darrer any vàreu tenir aquí.

MON PARE, FINS UN ALTRE!

Una del Grup.

CEINCO

CENTRE INFORMATIC I CONTABLE

TEL. 64.75.17

Passaraix, 30 PORRERES

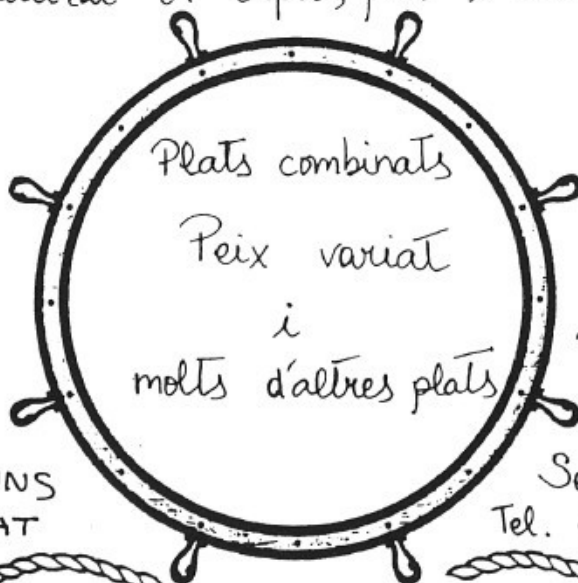
BODEGA BARAHONA

CASA MANOLO

Especialitat en Tapes, peix i marisc

DILLUNS
TANCAT

Pl. San Bartolomé, 2
Ses Salines
Tel. 649130

CRONICA D'UN PASSAT VERITABLE CADA POC MES LLUNY 2ª PART *

Illa de Mallorca, capvespre del dia de les calendes de juny de 1262

Aferrat a la caserna gran hi havia un tancat fet de politxons gruixats i cordes on pasturaven devers una dotzena de cavalls, un parell d'ells, de la magnífica raça que dugueren els àrabs. Un guerrer s'en va dur el cavall d'en Zanglada per llevar-li la sella i donar-li palla i civada.

-Berenguer- digué el cavaller despenjant una petita daga amb l'empunyadura de plata del seu faixí- aquest present és per tu, l'he duita de les campanyes de València. Els meus homes com t'he dit abans estan amb les vostres provisions a baix.

-Mercès Ferràn- respongué el capità agafant la daga- veig que la nostra amistat de Palau no ha minvat gens, jo també tenc molts de records de quant feiem de guarnicioners en els cellers reials.

Es tornaren donar les mans i poc després ells dos i els quatre guerrers entraren dins la caserna.

Al fons, un pic dins hi havia una foganya encesa que servia per encalentir les fredes nits de l'hivern quant tocava estar de guàrdia aquí. Una llarga taula feta en dos mitjos troncs d'alzina ocupava gaire bé el centre de l'estança.

En Zanglada es va asseure i es desenganxà el faixí amb les armes i ho posà damunt una prestatgeria juntament amb el casc i la cota de mallet del cap. Mentrestant el guerrer deixaren les armes a un caramull, així com estaven avesats, just darrera la porta.

Avui vespre romandrien allà dalt, fins el dematí següent no anirien a cercar la resta de la patrulla del Jurat.

Varen començar a sopar, afegint una cuixa de cabri damunt les esgrelles que tenien damunt el foc.

Acabat el sopar, que va ésser acompanyat amb vi de dins dues botes que flanquejaven l'única finestra varen sortir tots defora a la nit estival adornada d'estels.

I, amb la lum de les dues torxes de cada banda del portal, el capità Berenguer Ivern assegut a una roca anava a explicar el motiu de la trobada:

-Abans Don Nunyo Sanç -començà amb veu greu- era el senyor de tota aquesta cavalleria, igual que D. Bernat de Santa Eugènia o els altres magnats, però després de la mort del Comte el delme de les collites, com molt bé sabràs (referint-se al Jurat) de blat d'ordi i llegum, afegint la part instituida

de bestiar, cànnyem o lli van a parar

1 Casc o cimera real. 2 Estrope. 3 Sella del Rei Jaume el Conqueridor.

4 Adarga o escut moro, que segons l'inscripció arab de la circumferència

va pertànyer a Monaddinalà (Capità d'exèrcit d'Oman)

Arxiu de la Real Armeria de Madrid

al Rei o al seu fill l'infant Jaume, que són els seus legítims senyors segons l'acord del Comte.

I així, quant ja fa bastants d'anys que es fa, devers els messos de primavera arriba el procurador per fer saber el que han d'entregar a la Tresoreria Real.

—Un dels guerrers entrà un moment a la caserna per treure la resta dels ossos i del sopar pel pobre canet, que ja feia una bona estona que lladrava devora ell—. Però l'any passat no va ésser bona anyada i els feiners han entregat de mala gana el poc que guardaven dins les cases. —Meditava les paraules abans de dir-les—.

—Tots sabem que hi ha moltes despeses— Va interrompre el

Lloctinent escrutant la cara del seu amic, on brillaven

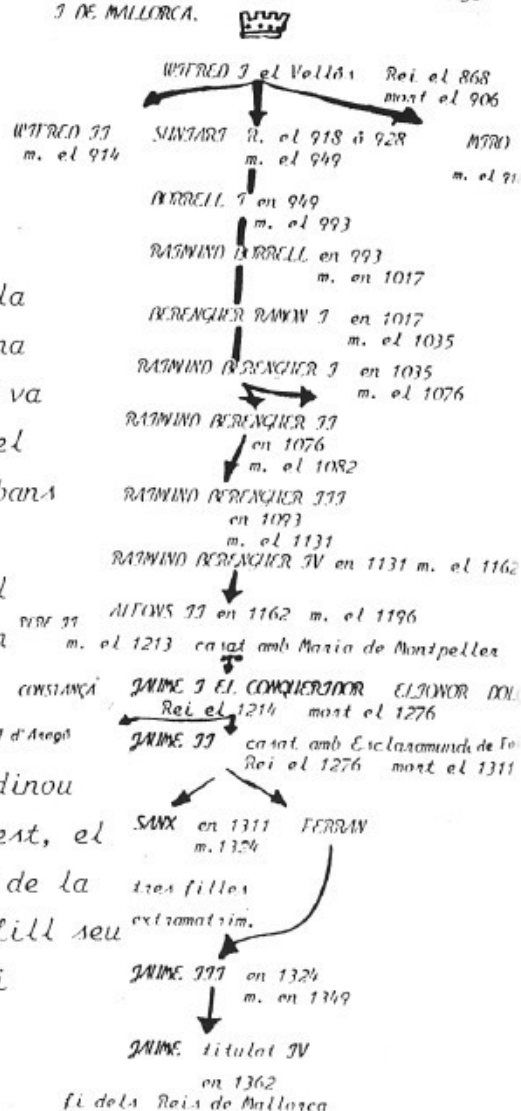
dos ulls negres molt vius— a resultes de totes les invasions contra els moros¹, fa poc que

l'administració d'aquesta illa està en mans del fill de dinou anys l'infant Jaume, el segon fill del nostre Rei. I aquest, el Rei Jaume, també fa poc que ha patit per la mort, després de la conquesta de la ciutat de Valencia, de l'infant Alfons, fill seu i de la seva primera dona. Enguany mateix hem escortat i acompanyat al Rei a Montpeller, al Rosselló desde Lleida...

En Ferran i en Berenguer eren catalans illencs, nascuts després de la conquesta aquí. Els altres quatre havien vingut amb les naus que atravesaven la mar desde les antigues marques del Comte Hug d'Empúries, un altre magnat de la conquesta.

—I és que el nostre benaventurat Rei —proseguia el cavaller— te més de cinquanta hiverns. Mentrestant les escaramusses contra el moros segueixen, i Menorca encara és mora i a la terra gran, mitja és seva. Afagir a tot això que el Rei durant aquests darrers trenta anys ha dictat sis testaments de bell nou per modificà les parts... Això afegeix llenya al foc de l'enemistat eterna entre els seus dos fills, en Pere i en Jaume; Aquesta lluita ja pareix una petita guerra entre dos estats petits: El d'Aragó i el de Mallorca.

SINCRONISME: GENEALOGIA DELS REIS D'ARAGO I DE MALLORCA.

¹ En realitat eren almoràvits o almohades

Continuarà el pròxim FOGANYA

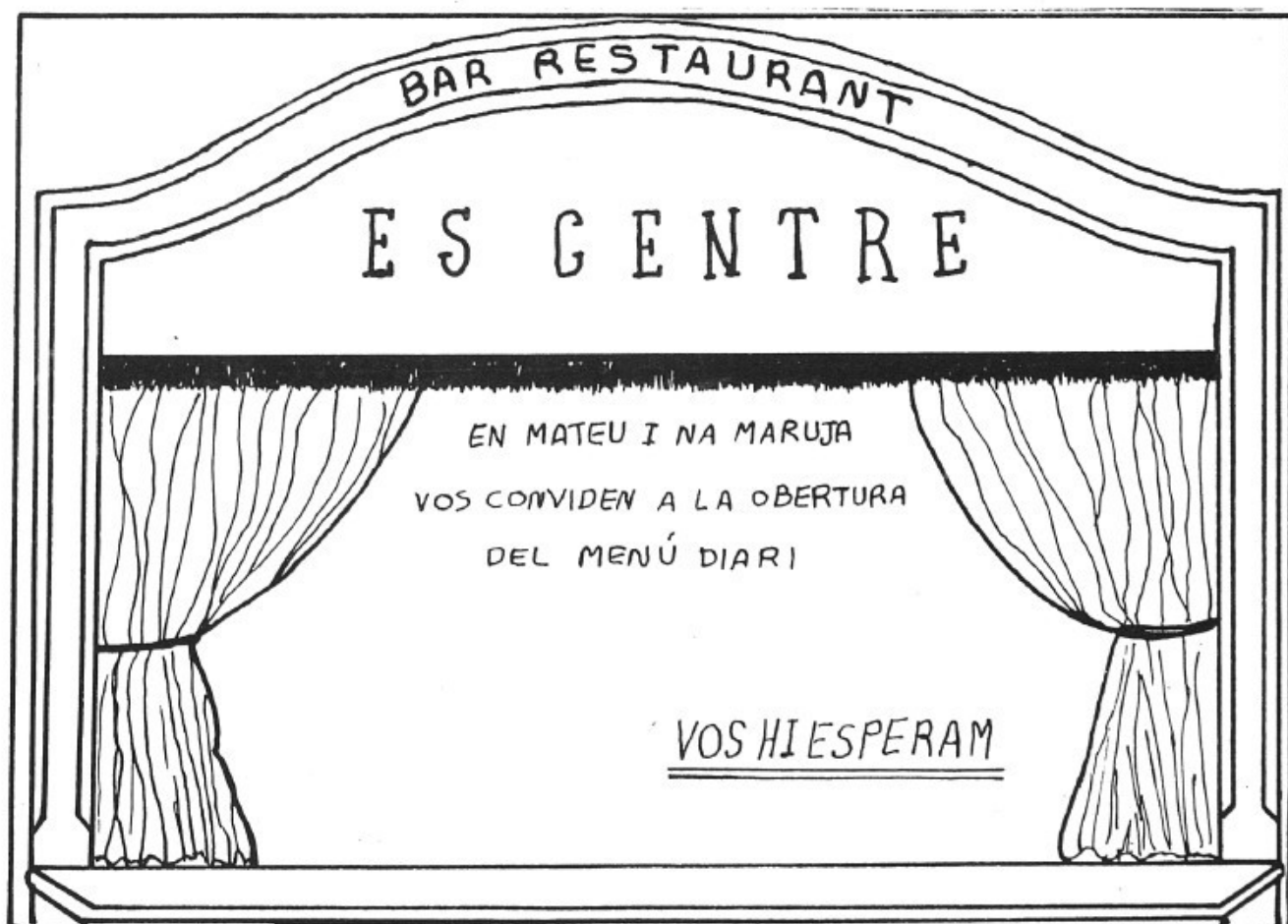
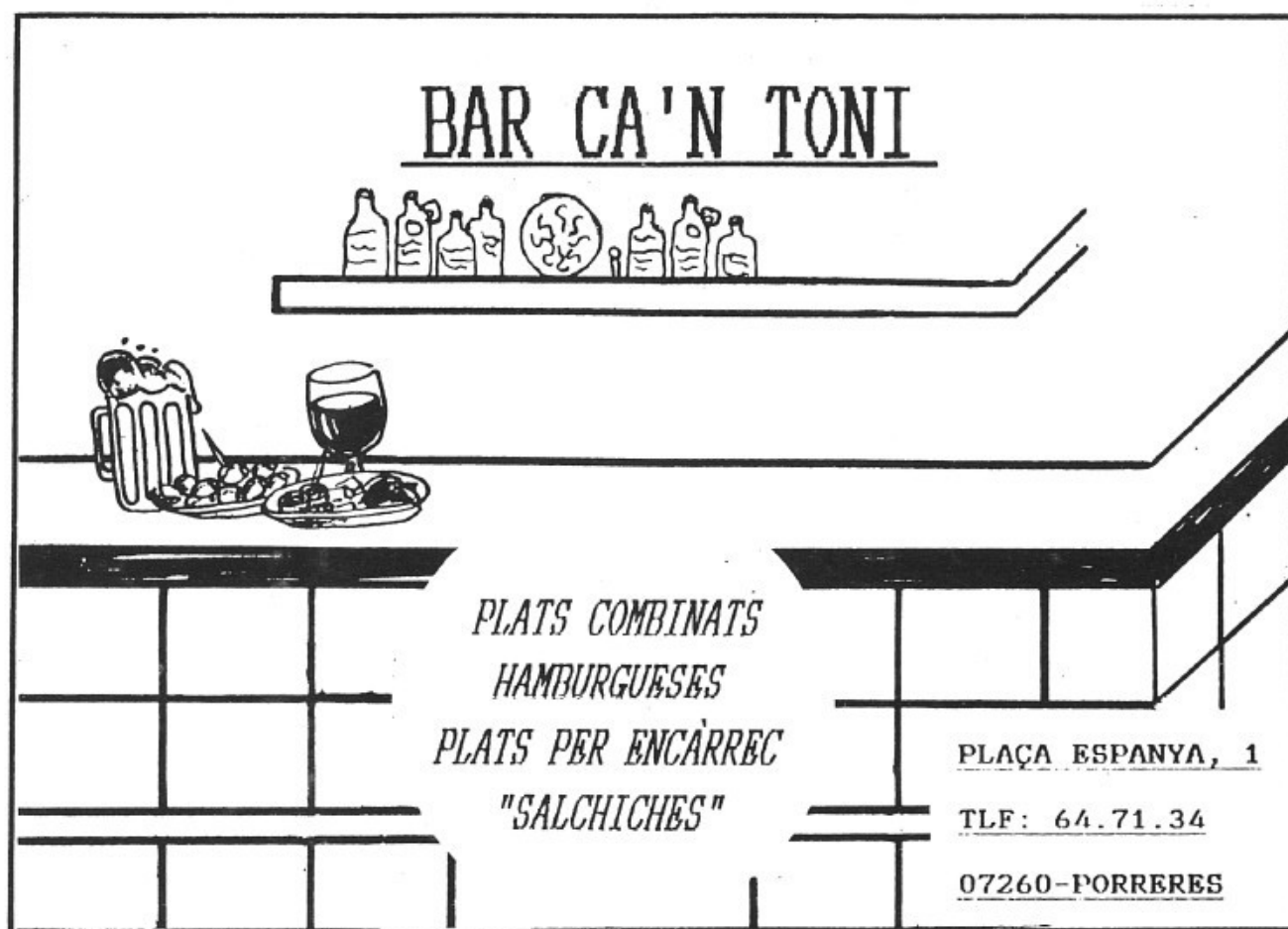
* ESPECIALMENT DEDICAT A JAUME ROSSELLO VERGER

PER ESSER ATXI COM ERA.

GRACIES PER ESSER SA XISPA QUE ENCENJA TOTES

SES TRADICIONS I TOTA SA BULLA DE PORRERES.

RAFAEL PICORNELL SERRA

— L'actualitat a la Filharmònica —

Després de molts anys d'espera, les entitats culturals de Porreres disposam d'un local on poder realitzar concerts, teatre i altres activitats, que reuneix unes bones condicions, encara que millorables amb el temps. Per als concerts de la banda l'acústica és molt bona, però l'escenari va quedar petit, i per aconseguir una il·luminació mínimament acceptable hi va haver molta feina.

El passat dia 3 de juliol tingué loc al local que s'anomena "Auditori Municipal de Porreres" el concert extraordinari, que aquesta vegada estava dedicat als socis. L'obra central d'aquest concert era un pasdoble compost pel Director de la banda D. Antoni Peris Fons, que es titula "Socis de la Filharmònica"; completaven el programa un altre pasdoble "Ximet" de A. Peris, una selecció de sarsuela "La Gran Via" de Chueca i Valverde (Obra preparada i dirigida pel Subdirector Miquel Barceló Ginard), una obra moderna "Maram" de Jef Penders, un poema descriptiu "Apunts Simfònics" de J. G. Gómez Deval i el Concet per Trompeta de Hummel. El solista va ser en Bernat Xavier Xamena Vidal, músic que a més de tocar a la Filharmònica, forma part de la Jove Orquestra Nacional d'Espanya, Jove Orquestra de les Illes Balears i la Jove Rottary Orquestra Europea a Milà.

Per aquest estiu hi ha programades unes actuacions a "Las Maravillas" dia 6 d'agost, Alaró dia 7, Sant Joan dia 28 i a les Festes de Sant Roc a Porreres. El repertori triat per a aquestes actuacions és popular i bastant conegut.

Aquest any, per Sant Roc, no començarà cap músic novell, com era tradicional en els darrers

anys; si no hi ha res de nou, serà pel Concert de santa Cecília que la dotzena d'estudiants més preparats de l'escola de música entraran a formar part de la banda de música.

Està previst pel director i els seus assessors que el concert de "Sa Fira" estigui dedicat a la sarsuela, ja que molts aficionats a la música, i que segueixen els concerts de la Filharmònica, ho han manifestat en diferents ocasions.

Tots els components de la banda de música La Filharmònica Porrerenca, vos desitjam unes bones festes de Sant Roc.

TÒFOL FONT.

QUÈ LLEGIR AQUEST ESTIU?

Encara que és molt difícil recomanar una lectura perquè, evidentment, tothom ha de llegir allò que li agrada; des d'aquí us cridem a que us engresqueu a llegir poesia. Sabem que no és la lectura més usual, sobretot entre el jovent. Per això hem triat un poeta de molta actualitat i, tal vegada o segurament, un dels més llegits de les nostres lletres: Miquel Martí i Pol. Esperem que us agradi la selecció (difícil) que hem fet dels seus poemes i, sobretot, que us motivï a què el llegiu.

EL MEU PAÍS

Tots els anys que he hagut de viure
allunyat del meu país
han estat una nit fosca,
un camí ple de neguit.
Penso en tot allò que enrera
vaig deixar quan vaig partir
i amb els ulls de l'esperança
torno encara al meu país.

No estimo res com la dolcesa
del cel blau del meu país;
ara en sóc lluny, però me'n recordo
dia i nit.
Si un dia hi torno, el vent que em rebi
esborrarà tots els neguits
i oblidaré els anys que he viscut
tan sol i trist.

No hi ha res que no em recordi
cada instant el meu país,
tot em fa pensar en els dies
que hi vaig viure tan feliç.
Quan camino, el vent em porta
veus que el temps no ha pas marçit;
si m'adormo, el que somio
és només el meu país.

No estimo res...

Abans que la mort m'arribi
vull tornar al meu país;
trepitjar la terra amiga,
caminar pels vells camins.
Vull sentir les veus que estimo,
vull plorar pels vells amics
i morir quan sigui l'hora
sota el cel del meu país.

No estimo res...

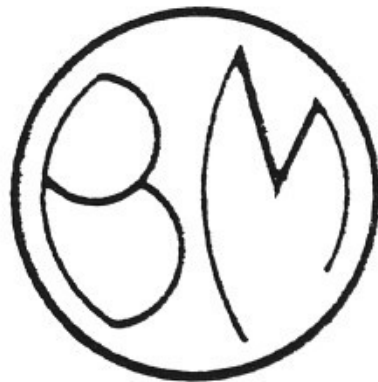
Obres Completes (Volum I)

Aquesta remor que se sent no és de pluja.
Ja fa molt de temps que no plou.
S'han eixugat les fonts i la pols s'acumula
pels carrers i les cases.
Aquesta remor que se sent no és de vent.
Han prohibit el vent perquè no s'alci
la pols que hi ha pertot
i l'aire no esdevingui —diuen— irrespirable.
Aquesta remor que se sent no és de paraules.
Han prohibit les paraules perquè
no posin en perill
la fràgil immobilitat de l'aire.
Aquesta remor que se sent no és de pensaments.
Han estat prohibits perquè no engendrin
la necessitat de parlar
i sobrevingui, inevitablement, la catàstrofe.

I, tanmateix, la remor persisteix.

"Vent i cel, poema de Miquel Martí i Pol" (1972)

TALLER

BOSCH MARTÍ

MECANICA

CHAPISTERIA Y PINTURA

**C/. Mayor, 138 - Tel. 64 75 73
PORRERAS (Mallorca)**

MANCOMUNITAT PLA DE MALLORCA

BALEARS

El servei de Promoció Econòmica de la Mancomunitat Pla de Mallorca vol informar sobre la possibilitat d'acollir-se a la convocatòria d'un curs públic que la Conselleria de Comerç i Indústria, amb la finalitat de complimentar la política de promoció empresarial, va publicar al B.O.C.A.I.B. Nº 77, Decret 52/1993, de 3 de Juny, pel qual es regula el programa de nous projectes empresarials, com una mesura tendent a afavorir un ambient propici per a la creació de noves empreses i activitats industrials a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

L'objectiu del programa és estimular la concepció de projectes empresarials per a la creació de noves indústries, serveis per a la indústria o noves activitats industrials en el territori de les Illes Balears.

La dinàmica d'aquest programa s'inicia amb la convocatòria d'un concurs públic, al qual podran concórrer els interessats presen-

tant els seus projectes empresarials; després es procedirà a la selecció i la concessió de premis, la dotació dels quals els suposarà no sols confirmar la possibilitat d'èxit del projecte, sinó un capital inicial i la possibilitat d'integrar-se en altres programes destinats a la posada en marxa real del projecte.

Beneficiaris del projecte:

- persones físiques amb residència habitual en el territori de les Illes Balears.
- Petites i mitjanes empreses que estiguin domiciliades al territori de les Illes Balears.

Tots els interessats en participar en aquest programa, se poden posar en contacte, amb el Servei de Promoció Econòmica de la Mancomunitat Pla de Mallorca, amb Llúcia o Marian al telèfon 83.00.00 de dilluns a divendres de 9'00 a 14'00 hrs.

Galletas Gelabert, C.B.

Pje. Molí d'en negre, 2 - Tel. y Fax: 64 70 80
07260 PORRERAS (Mallorca)

ELENA AVENDAÑO MOLINA, FISIOTERAPEUTA DEL CENTRE DE REHABILITACIÓ DE LLUCMAJOR.

De nacionalitat argentina i italiana, realitzà quatre anys d'estudis a la Universidad Nacional de Córdoba (Argen-

tina), on el 1973 se li va concedir el títol de Fisioterapeuta. La Fisioteràpia és la ciència que aplica procediments manuals i instrumentals destinats a prevenir, millorar i recuperar la capacitat física de les persones a través del moviment.

Ha treballat com a fisioterapeuta al Servicio de Rehabilitación del Hospital de Córdoba, des de l'any 1975 fins al 1987, lloc on va adquirir la seva màxima experiència tècnica en rehabilitació de pacients de cadera i genolls i altres patologies traumàtiques.

Col·laboradora docent de la IIa Càtedra de Traumatologia i Ortopèdia de la Universidad Nacional de Córdoba, on ha donat classes teòrico-pràctiques sobre la seva especialitat.

Posteriorment i després de realitzar

estudis d'homologació de diferents assignatures i de presentar la monografia, obté la llicenciatura.

L'any 1989 va obtenir l'homologació del títol a casa nostra. És membre col·legiada de la Asociación Española de Fisioterapeutas, d'àmbit estatal, creada per defensar i representar els interessos del col·lectiu professional de fisioterapeutes.

Des de fa uns dos anys treballa, a plena satisfacció de la clientela, en el Centre de Rehabilitació de Lluçmajor.

Les patologies més tractades són artrosi de columna, esguena, cadera, genoll, correcció de columna vertebral, fractures simples i amb osteosíntesi, tendinitis, etc.

Raül Méndez.

Centre de Fisioteràpia i Rehabilitació

Lluçmajor

Gimnàstica
correctiva de

Columna (escoliosi)
Peus plans
Manteniment

Rehabilitació
de pacients

Post-Infarts
Neurològics
Traumatològics

TRACTAMENTS:

Cervicàlgies, Lumbàlgies, Varices (drenatges limfàtics), Esquinços, Bronquitis, Senusitis, Psoriasi, Artrosi, Lesions esportives, Kinesiteràpia, Laserteràpia, Microones, Electro Estimulació, Ultrasons, Traccions, Corrents biodinàmics, Tens

Assegurances: ASISA, SANITAS, PREVIASA, MARE NOSTRUM, L'ALIANÇA

Elena Avendaño Molina (Lic. Fisioterapeuta) Col. 3622

Antoni Maura, 57 - Baixos - Tel. 12.00.64 - Lluçmajor

Margalida Servera Garau, cantant.

Sempre hi ha hagut inconformistes. Aquesta actitud condicio-
na les persones i les divideix en dos grups: uns que de la seva
inconformitat en fan força i dinamisme per actuar, vivificar i
donar tota la potència del seu ésser. Altres fan honra de la seva
insatisfacció per la seva crítica, absurda i negativa, mostrant
ben clar que el seu criteri val tan poc que no es pot tenir en
compte, ja que la seva conducta és tan contradictòria com l'expo-
sició de les seves teories. I no és estranya aquesta actitud ja
que són elements que desconeixen la feina perquè no en fan mai.
Aixís, a l'hora de valorar treballs o material, l'únic que fan és
criticar, amb crits i manotades (com si de vulgars xafarderes es
tractàs) tot quant fan els altres.

L'únic que es mereixen les persones (i poc tenen de perso-
nes) que tenen aquesta actitud, és que es marginin i no es ten-
guin en compte. Aixís, els que vertaderament treballen amb dina-
misme pel bé d'un col·lectiu, podran seguir fent feina sense l'es-
torb de gent vaga i embullosa, negativa i enredosa.

Així mateix són persones negatives les que es mouen a impul-
sos de moments eufòrics, que tenen per norma la llei del pendol.
Avui deixarem a una vorera el grup d'aquesta gent, que, a més de
no fer res, critiquen sense tò ni so.

Ja arribarà l'hora!

VIAJES COLÓN TRAVEL, S.A.

BAL 182

El meu proper viatge

31 Desembre, 31
07003 Palma de Mallorca

Tel. 761250-753440

Telefax 492944

PORRERES, TELEFONO: 647000

Avui ens dedicarem a recordar alguna de les persones que sempre estan disposades a ajudar desinteressadament al bé comú.

Anàrem a parlar amb na Margalida Servera Garau "Moia". Els que ja som majors recordam les seves actuacions al món de l'espectacle porrerenc. Volem fer memòria perquè en quedi constància, perquè ningú cregui que abans no es feia res. Sempre hi ha hagut persones que han treballat per la cultura i l'art.

Na Margalida ens compta un caramull d'actuacions, començant de molt joveneta. Recorda amb emoció una vegada que actuava al cinema de Ca'n Gornals. A les hores estava regentant el Cafè i Fonda en el mateix edifici, per l'amo en Toni Servera "Torres". Quan hagué acabat l'actuació, entrà a l'escenari amb un ram de flors gros i preciós que li entregà donant-li una besada, fou tanta la sorpresa i l'emoció, que quedà sense saber que havia de fer.

Segueix comptant na Margalida que comença als 14 anys. El començament assejaven al cinema de Ca'n Gornals. Aquestes actuacions sempre es feien per fins benèfics. Per exemple, quan hi hagué les inundacions a València, per ajudes humanitàries a refugiats, per ajudar a la construcció de la carretera de Montisсион.

Vos mostrem aquesta fotografia de "El tio Pep se'n va a Muro", que es representà al Cinema Principal. No era la primera vegada que es representava aquesta obra. El retrat que veis es de l'any 54, i de dreta a esquerra són: Margalida Servera Garau "Moia", Maria Gornals Melià "Renya", Francesca Servera Llisteros "Gelada", Maria Ribas de la Cueva "Ribas", Maria Vaquer Servera "Xima", Maria Jaume Sorell "Jaume", Catalina Picornell Gornals "Son Orell", Maria Llaneras Llaneras "Ferrera", Apl·lònia Garau Feliu "Garau", Esteve Ribas de la Cueva "Ribas", Tomeu Vidal Soller "Moi", Joan Rosselló Barceló "Sion", Tomeu Barceló Verdora "Porret", Jaume Martorell Barceló "Molí d'en Doncell", Gaspar Barceló Barceló "de sa Fonda", Bernat Vaquer Mesquida "Xima", Mateu Veny Cerdà "Formatge". Així mateix, abaix de l'escenari veim davall del piano, na Catalina Sitjar Nicolau "Ros" i Don Miquel Salas Solivelles "Salas", que era el director de totes a-

questes obres tant de la part musical col de l'actuació, mímica i declamació.

Na Margalida ens comenta que ella no actuà mai interpretant escenes, diu que no hagués estat capaç, ara per cantar, això ja era una altra cosa; cantar era lo seu.

Podeu contemplar un moment de l'actuació musical. Veim a aquesta fotografia a Maria Lluïsa Barceló Barceló "Xica", Francisca Font "Ca'n Font", Mateu Veny Cerdà "Formatge", Margalida Servera Garau "Moia" i Francesca Segura Lliteres "Gelada".

Per avui reposarem els recorts fins entornar-hi.

Jaume Rosselló i Verger

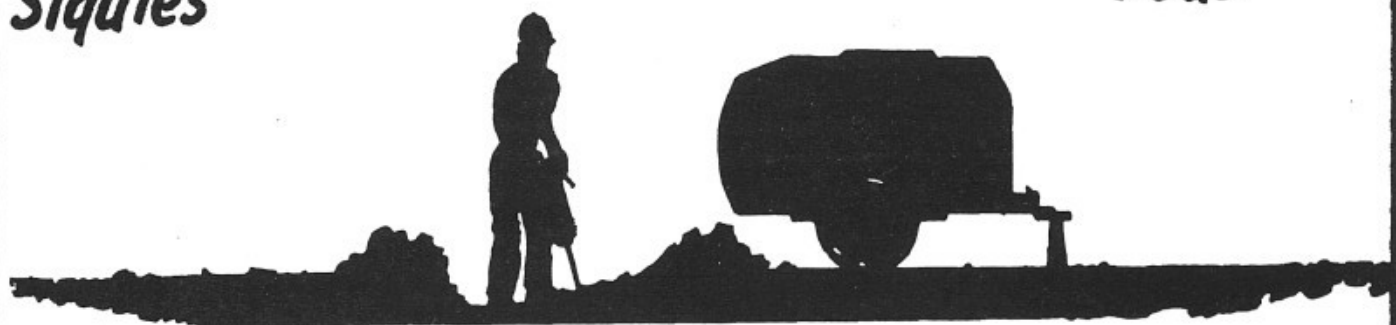
GABRIEL GAYA MORLA

Enderrocaments

Cisternes

Siquies

Pous

Cooperativa 5.7 i Bestard 8

Tel. 64.78.69 07260 Porreres

Bartomeu Servera Sitjar.

Seguint amb la mateixa temàtica oberta en el número passat de la revista, seguidament exposaré una sèrie de casos extrets dels llibres de Difunts de l'Arxiu Parroquial de la nostra Vila on es reflecteixen causes especials de defunció. Aquestes causes serien majoritàriament l'accident i les que afectaven a la salut psíquica de la persona, mentres que la malaltia física sen's esmenta poques vegades, ja que suposadament era la causa majoritària de mortalitat.

- *Als 17 mars 1692 morí Bertran Roig de Son Lluissó, no feu testament ni obre pia perquè li caygué una alsina demunt y morí en continent ...*

- Antoni Sitjar (a) Paris, fadrí, morí súbitament el 16 d'octubre de 1702 quan estava *treballant an lo hort regiu de Son Nebot*.

- Antoni Melià, fadrinet, fill de Rafel i Mateva Ferrer, va morir el 8 de setembre de 1703 donat que *tenia mal de caurer*.

- *Sens fer testament ni obre pia per haver molt temps no tenir judici* morí Catalina Coll (a) Perequela el 9 d'agost de 1704.

ASSESSORIA LABORAL I SEGURETAT SOCIAL

JAUME VIDAL BAUZA GRADUAT SOCIAL COL. 298

**ASSESSORAMENT A L'EMPRESARI,
TREBALLADOR I PENSIONISTA**

REPRESENTACIO GRUP ASSEGURADOR

MAPFRE

SEGURS GENERALS: VEHICLES, VIVENDA, ACCIDENTS, COMERÇ, ETC.

PLA OBERT DE JUBILACIO

Nationale-Nederlanden

C/ DES VENT, 6. TF. 16.80.38 (HORABAIXES)

- El Senyor Joan Nebot del Puig i Llompart de 62 anys d'edat, dia 11 de gener de 1715 morí a Ciutat d'una caiguda que feu d'un balcó del Sindicat.

- El 21 de gener de 1769 Joan Antoni Sastre *morí súbitament dins una cova de haont treya grava a la Masquida y se denrrocà y quedà bax de la terra.*

- Dia 7 de març del mateix any Gabriel Marimon del Pou Florit morí als 39 anys. No feu testament ni obres pies *per tenir alguns intervallos in intellecta.*

- L'any 1771, també per *ser demenssols* rebé l'extremaunció Joana Moll, vídua d'Antoni Sagrera (a) Pellissa, habitant del carrer de la Creu Nova.

- En el mateix cas ens trobam la fulla de defunció de Catalina Anna Feliu, donzella de 22 anys, filla de l'honor Gabriel Feliu i d'Antonina Rosselló, morint el 10 d'octubre de 1771 per *haverli pres en la sua enfermetat lo accident de frenezia qui li privà el judici.* Vivia en el carrer de l'honor Cristòfol Mora (a) Rich.

- Antonina Curt d'Esportes, vídua de Rafel Isern de Sa Pobla, va morir el 20 de juny de 1772 *haverli pres en accident de que no parlava.*

- Pere Mora, pobre de 76 anys, casat amb Margalida Pratell (aquesta amb residència a Lleida) feia guàrdia en el lloc de *Las Roquetas* a Santanyí, servint d'invàlid en el regiment d'artilleria de la Companyia de Sant Felip. *Mort per el camí quan lo aportaven, prop del pou de Mestra Sion a el camí de Campos.*

ESTANY CA 'N POO

PAPERERIA,

GRAVATS

DE SEGELLS

DE PUROS PER NOCES

AVINGUDA BISBE CAMPINS

Comparació demogràfica de Porreres

NAIXEMENTS

1992

1993

MAIG:

Dia 3: Apollònia M ^a Bauzà Mascaró	Dia 28: Marc Grimalt Melià
" 14: Margalida Sastre Rosselló	
" 3: Antoni Morlà Riera	
" 20: Miquel Àngel Morlà Vanrell	
" 23: Sebastià Barceló Llull	

JUNY:

Dia 18: Francesca Julià Mesquida	Dia 25: Antònia Rigo Vaquer
" 23: Francesca Nicolau Ramis	" 29: Joan Pere Roig Barceló

DEFUNCIONS

1992

1993

MAIG:

Dia 2: Gabriel Cerdà Riera, 68	Dia 14: Joana A. Vaquer Mesquida, 80
" 8: Joan Andreu Julià, 83	" 18: Francesca Pujol Pujol, 85
" 22: Sebastià Mesquida Lliteras, 54	" 21: Magdalena Juan Riera, 85
" 25: Antoni Salom Sitjar, 80	

JUNY:

Dia 7: Margalida Trobat Barceló, 89	Dia 7: Francesca Mesquida Obrador, 83
" 13: Pau Barceló Veny, 91	" 8: Catalina Sampol Melià, 98
" 15: Catalina Melià Ballester, 85	" 19: Miquel Sitjar Trobat, 65
" 22: Miquel Picornell Melià, 72	" 20: Antoni Sorell Torres, 92
	" 23: Andreu Rosselló Andreu, 79

MATRIMONIS

1992

1993

MAIG:

Dia 1: Mateu Font Lliteras i Catalina Bover Rosselló	Dia 4: Xavier Amengual Real i M ^a Isabel Romaguera Frontera
	" 22: J. Manuel Fernández Fernández i Ana Isabel Balbas Fuentes
	" 15: Gaspar Jaume Febrer i Margalida Oliver Morlà

JUNY:

Dia 6: Sebastià Garcíes Suñer i Aurea Carrió Vázquez	
" 6: Jaume Andreu Oliver i Maria Julià Llaneras	
" 19: Cristòfol Font Cerdà i Apollònia M ^a Roig Dalmau	
" 20: Bernat Mora Cerdà i Apollònia Cerdà Tomàs	

CIRCuLEM MILLOR.

Amb la complexitat del trànsit d'avui, no hem de trobar estrany que el Govern doni lleis i més lleis per tal d'evitar dins el possible tota menba d'accidents; però ja de molts anys enrera s'han dat consells i normes per evitar abusos, tant per part dels qui transiten amb vehicles, com per part dels qui ho fan a peu.

Com a anècdota curiosa i que faci evident la gran diferència d'ara amb el temps passat diré que els Reis Catòlics l'any 1497 donen permís als carreters per carreterjar per tots els terrenys dels pobles. Després es donen els primers drets a fer pagar als qui passen amb carros carregats, el que avui serien els peatges i que en aquells temps es coneixien com a "Portazgos", "Pontazgos" i "Montazgos", referint-se a camins, ponts i muntanyes, respectivament. També permeten als carreters que pasturin els bous o mules per tot, menys "en los panes y viñas y huertas y olivares y prados de guadaña y las dehesas, dehesadas y ansimismo les dejen cortar de los tales montes la leña que los carreteros hubieren menester para guisar yendo de camino".

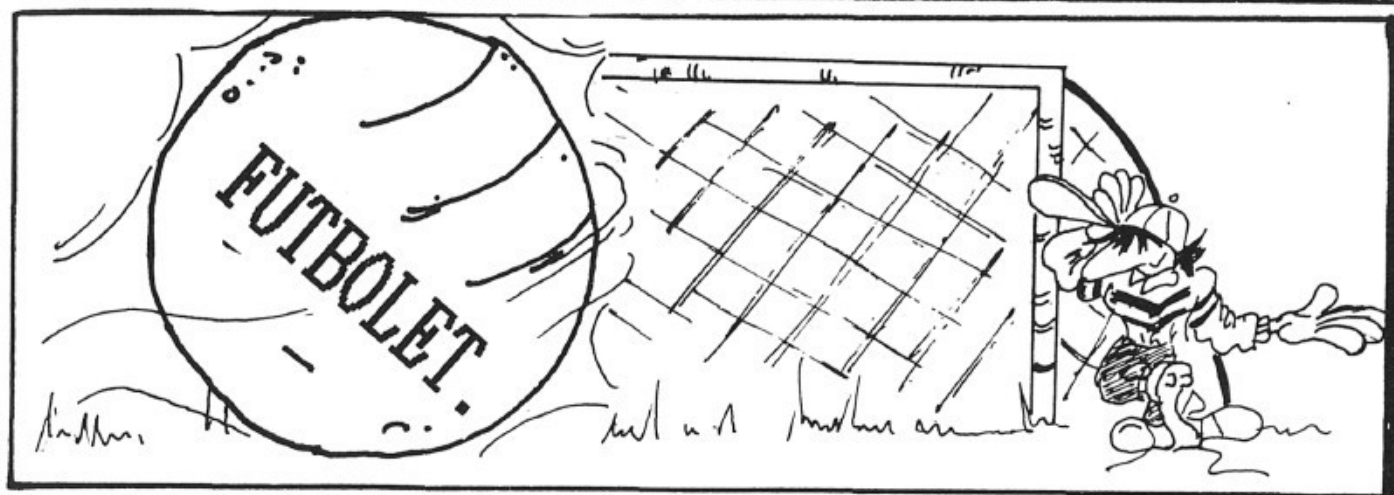
I en aquests moments estic imaginant (vultros podeu imaginar el mateix) pous de petroli i torrents de benzina on els vehicles poguessin acudir per omplir el ventre dels seus cavalls assedegats, sense haver d'obrir la butxaca, només tenint esment a no tirar una bardissa o rompre una branca, tal com feien els bous i mules d'aquell temps. Quin somni! Segur que avui amb les presses hi hauria esbaldreus, bardisses per terra, ferits i demés malifets que es poden imaginar.

Avui, en contra del que he dit abans, que tot eren facilitats pels qui transitaven i duien les coses d'una part a l'altra, es fa

necessari de cada dia més, endurir les normes per les quals es regeix el trànsit, perquè així les persones no les passin per alt i, al menys, si no les compleixen per seny, sí les compleixen per càstig.

Aquí a Porreres, hem dit que la gent transita així com li dona la real gana i ho hem repetit en diferents ocasions, perquè és veritat. Cada dia es veuen vehicles en sentit contrari, altres que no s'aturen als "STOPS" vehicles aparcats just al cap de cantó, estorbant i obligant als altres a fer coses no permeses. I no obstant tot això, he llegit en diferents ocasions, escrits que afirmen que a Porreres el trànsit no és conflictiu. No sé a què es refereixen quan diuen que no és conflictiu. Si d'una sola casa més de set vegades han hagut d'anar a l'Ajuntament a demanar ajuda per retirar vehicles que no els permetien entrar pel portal, no de portassa, sinó de casa. Si aquestes persones se trobassin en situacions així! I, a més, dins el vehicle hi havia nins petits plorant, i, a més, plovia fort. (No, no cerc cinc peus al moix; tot això ha passat). I altres vegades, clients del bar de davant l'església voluntàriament han ajudat a moure en pes un cotxe. Repetesc, que aquestes persones no escriurien tan gratuïtament "A Porreres el trànsit no és conflictiu". O si algun familiar seu hagués rebut una empenta un poc forta d'un ciclomotor que anava massa aviat o en sentit contrari, tal vegada el seu punt de vista variaria de cap a peus.

Facem cas a les senyals. Estiguem alerta. No facem massa via i, ja que l'Ajuntament no vol posar multes, demostrem-li agraïment, donant exemple de civisme i complint com els millors.

Un altre any, un grup d'empenedors joves de Porreres han tornat organitzar a Ses Forques el ja clàssic, en aquestes dates, TORNEIG DE FUTBITO que, per manca d'altres aconeximents esportius, s'ha convertit en el focus de principal atenció de tots els seguidors de diverses activitats relacionades amb l'esport de la Vila i, el que més crida l'atenció, de molta més gent que gairebé mai veim per Ses Forques durant la temporada, a veure partits de bàsquet, futbol,... Gent que ara va a contemplar aquesta competició cridada per la llicent que suposa veure enfrontats a jugadors de la Vila a edats ben diferents, de tècnica individual, que va des de la casi perfecció de qualcú fins a les rialles que provoquen altres quan corren darrera la pilota.

Però, al cap i a la fi, d'això es tracta, de passar una bona estona, jugadors i públic, sense enfadar-se pel resultat final, sigui quin sigui, ja que si no és així, certs jugadors, amb les seves constants protestes tant a jugadors contraris com a àrbitres, emprant violència i, fins i tot, qualcuns discutint amb el públic, l'únic que aconseguixen és destruir l'objectiu principal d'aquest torneig: passar-ho bé, riure i, a vegades, fer riure sense que això ens importi gaire.

La llista d'equips participants en aquesta edició d'enguany la componen: Instal·lacions Barceló Mulet, Es Contraris, Son Gardana Grans, Son Gardana Petits, Bar Sa

Fonda, Bar Can Miquel, Bar sa Plaça, Bar es Clot, Tenerife i Instal·lacions J. Garcia. El sistema de competició és ben senzill, un enfrontament de tots entre tots a partit únic, i d'aquí s'agafaran els quatre equips més ben classificats, que disputaran també les semi-finals a partit únic, i d'aquí enfrontaments per tercer i quart lloc. I la gran final, que enguany i pel que s'ha vist fins ara en aquests primers partits, és gairebé impossible dir qui la disputarà.

Per acabar aquest article, fer un petit comentari sobre un incident que es va produir a un partit, quan un jugador, per causes fortuites del joc, va caure per terra impactant violentament amb el cap contra la pista de formigó. Gràcies a Déu tot va quedar en un espant, però tots els que ens vàrem cansar d'esperar l'ambulància de no sé quin poble férem el mateix pensament: "Si per mala sort hagués estat una lesió greu ja seria mort". Des d'aquí aprofit per fer una cridada a les nostres autoritats municipals, desconeguent si és o no competència seva, perquè ens donin una explicació en aquesta situació que està travessant, desgraciadament des de ja fa massa temps, la Vila de Porreres.

Al pròxim número de Foganya esper contar-vos com ha acabat aquest Torneig de Futbito, i animar a tota la gent de la vila a pegar un bot per Ses Forques. Vos assegurem que no perdreu el temps.

Deixau-nos dir:

Un dia rondàvem per Ciutat, estàvem contents i vérem a un portal un ninet assegut. Anava brutet, roba prima i feia fred. Estava tan tot-sol...

Ens vàrem mirar, no sabérem què fer.

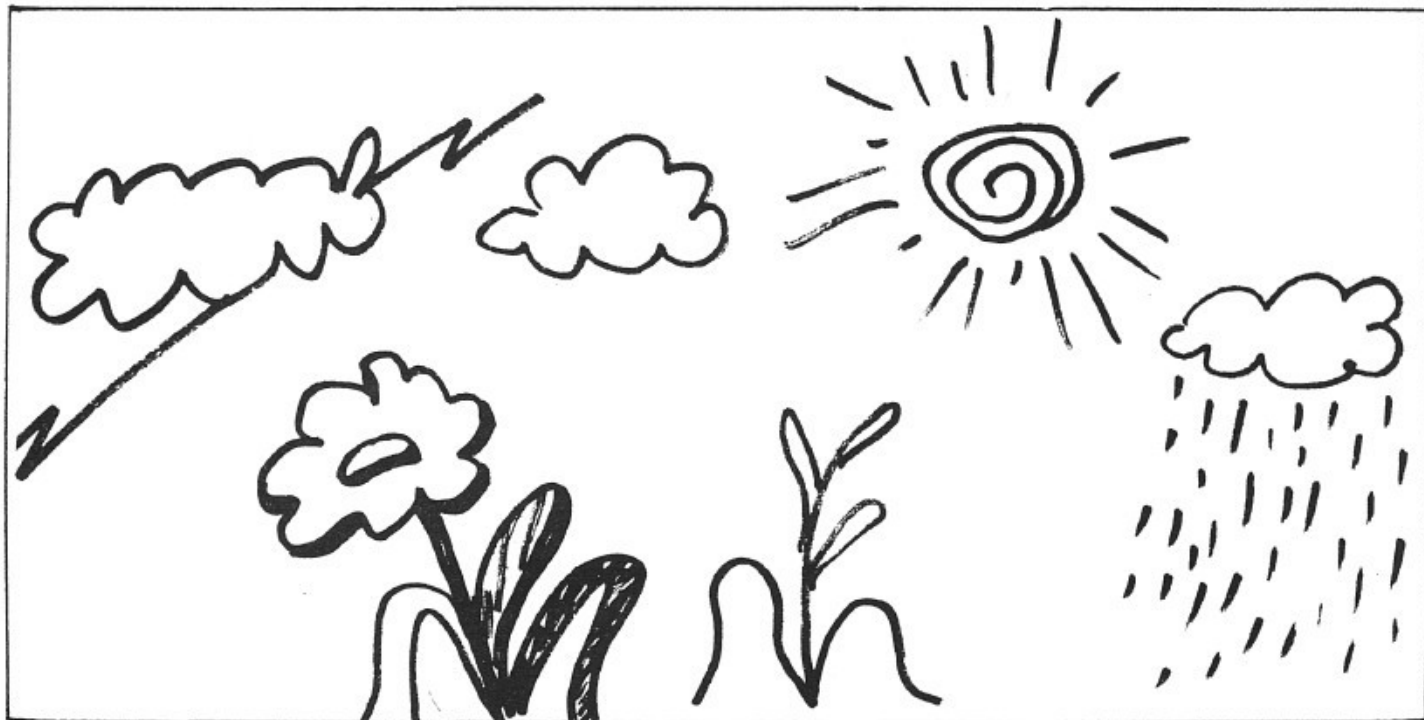
Nosaltres som d'aquelles persones que ens deim cristianes i que ens commovem davant aquests fets. Reflexionàrem i sí, és ver, és molt còmode ser cristià des de casa teva, més o manco lluny d'aquestes situacions. I en aquell moment ens demanàrem què hi diria en Jesús de Natzaret davant aquest fet?.

De sobte, vàrem pensar, com Déu que és bo pot permetre que passin aquestes coses? Com podem nosaltres, donar-li gràcies si no fa res per solucionar-ho?.

I aquell mateix vespre tenguérem resposta, vàrem saber que no seria fàcil, que ens costaria acceptar el que suposava, i és que Déu ens va parlar per boca de qualcú:

*"En certa manera sí que HE FET qualche cosa
vos he fet a tots VOLTROS"*

PC

Bar ES TERRES

BERENARS I TAPES VARIADES

C/ Duzay n.35

Tel. 64 74 35

PORRERES

AMB LA MATEIXA FREQUÈNCIA!

A Menorca i a les Pitiüses

Les entitats sotasignants instam el Govern central a respectar les mateixes freqüències que des de fa anys permeten la recepció de les televisions autonòmiques de Catalunya i de València a Menorca, Eivissa i Formentera, on gaudeixen de gran acceptació. Aquests canals són una eina d'acostament i coneixement mutu amb aquells dos països, amb els quals compartim història, llengua i cultura, i moltes altres característiques com a països mediterranis. Qualsevol altra "solució imposada" causaria greus perjudicis i seria vista com un menyspreu a la iniciativa social i als drets dels ciutadans.

Oferim el nostre màxim suport a aquesta justa reclamació dels menorquins, eivissencs i formenterers, amb els quals compartim en aquests moments històrics un projecte nacional comú de recuperació de l'autogovern, iniciat a partir de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia vigent. Ens comprometem a promoure una relació fluida a tots els nivells (econòmic, social, lúdic, informatiu, cultural...) entre les nostres illes i demanem a les institucions que estimulin i afavoresquin aquesta col·laboració.

Reclamem, finalment que urgentíssimament es trobi una via per a un model propi de RTV autonòmica balear, peça essencial de la construcció del nostre país; que es garanteixi la recepció del senyal adiovisual en condicions òptimes de les ràdios i televisions en català, i sobretot del Canal 9, i que es legalitzin formalment les freqüències emprades per a aquesta recepció, cosa que ja passa d'hora; que es doni tot el suport necessari a les emissores de ràdio i TV d'àmbit local i comarcal, que jugaran un paper importantíssim en la vertebració social, cultural i nacional del nostre poble. A la consecució d'aquests objectius dedicarem els nostres millors esforços.

Obra Cultural Balear i les seves 20 delegacions, Universitat de les Illes Balears (Consell Executiu), Premsa Forana de Mallorca, Bisbat de Mallorca, CCOO, PIMEM, Confederació d'Associacions de Pares d'Alumnes (COAPA), Federació d'AAVV de Palma, Federació de TV locals de Mallorca, GOB, Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes Balears (STEI), Grups d'Esplai de Mallorca (GOEM), Santuari de Lluc, Club Pollença, Consell de la Joventut de les Illes Balears, Escola d'Esplai de les Illes, Escola Municipal de Mallorca de Manacor, Fundació Joan Amengual i Pericàs de Campanet, Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, Associació Festival Chopin de Valldemossa, Associació d'Educació d'Adults de Mallorca, Associació El Mirall, Associació Amics de la Glosa, Associació de Periodistes de les Balears, Associació Educativa de les Illes Balears, Centre de Professors de Palma (CEP), Gremi de Llibreters de Mallorca, Grup de Drets Humans de Mallorca, Grup Blanquerna, Justícia i Pau, Monestir de la Real, Moviment d'Escoles Mallorquines, Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca, Museu Balear de Ciències Naturals de Sóller, Societat Balear d'Educació Ambiental, Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Mallorca, Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres, Associació Voltor.

ENCREUAT.

HORITZONTALS: 1. Un poble mallorquí 2. Relatiu a les tècniques de fabricació d'oli 3. Sustància per mantenir el pentinat. Personatge venerat religiosament 4. A l'enrevés, de gran qualitat. Despullada. Determinant possessiu 5. Diria contra qualcú una maledicció 6. Varietat de blat d'aquesta negra

VERTICALS: 1. Nom de dona 2. Lloar 3. Projecte Escolar de Centre. Matrícula de Lleó 4. Són rodones, tenen cercles concèntrics i acaben foradades. 5. Exclamació Al revés, construcció on els ocells posen els ous. 6. Col·locaré, situaré 7. Nom de lletra. Dígraf equivalent a "TX" 8. Fer net 9. Pal que aguanta la bandera.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									

NUMÈRIC.

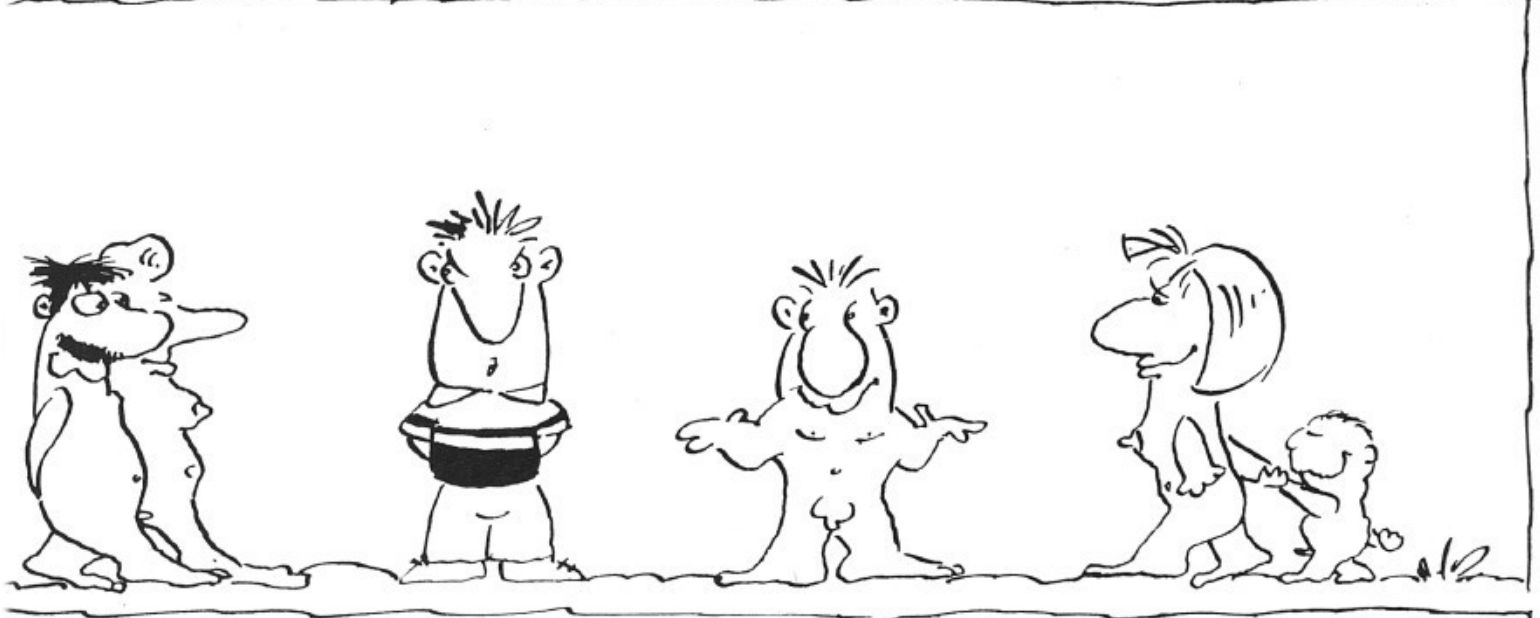
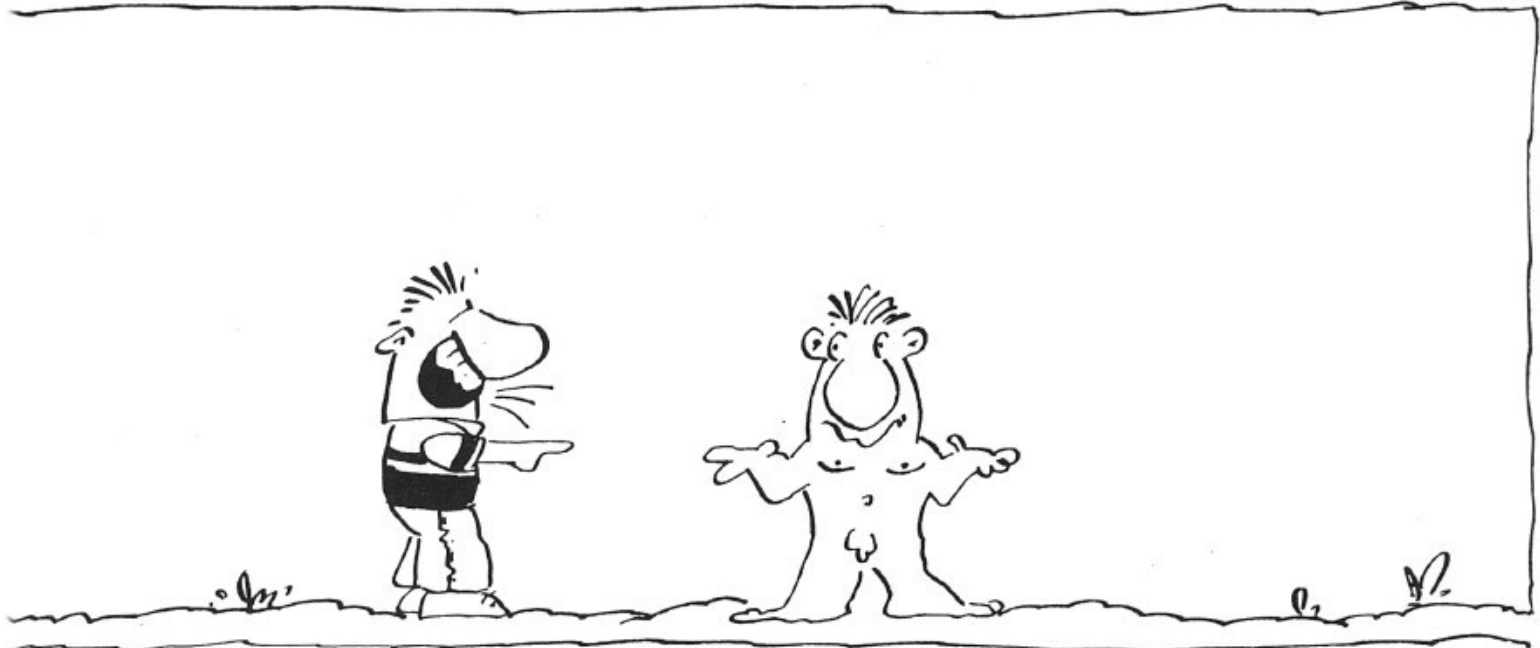
	+		+		=9
-		+		+	
	x	5	-		=2
+		+		+	
	+		+		=7
=7		=8		=8	

SOLUCIONS PASSAT NÚMERO

5	x	1	+	3	= 8
x		x		x	
2	+	2	+	1	= 5
-		+		+	
4	+	3	+	2	= 9
=6		=5		=5	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
D	I	D	I	M		D	I	A	N	A
A	R	U		A	H	O		M	A	L
V	I	C	I		A		C	O	R	B
I	D		R	A	M	B	O		R	E
L	f	M	I	T		A	C	T	O	R
A		O	S	S	I	F	A	R		T

MOLTS D'ANYS

I

BONES FESTES